

Datum van
inontvangstneming

:

23/04/2013

Zaak C-138/13

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

19 maart 2013

Verwijzende rechter:

Verwaltungsgericht Berlin (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

13 februari 2013

Verzoekende partij:

Naime Dogan

Verwerende partij:

Bondsrepubliek Duitsland

Verwaltungsgericht Berlin

(omissis)

Beslissing

In de bestuursrechtelijke procedure tussen

mevrouw Naime Dogan, (omissis)

(omissis)

Gaziantep, Turkije,

verzoekster,

(omissis)

tegen

Bondsrepubliek Duitsland,

(omissis)

verweerster,

interveniënt:

Stadt Ulm,

(omissis)

heeft het Verwaltungsgericht Berlin, 23e kamer, na de terechtzitting van 13 februari 2013 (omissis)

(omissis)

beslist:

De behandeling van de zaak wordt geschorst.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267, tweede alinea, VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Staat artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol van 23 november 1970 bij de Overeenkomst van 12 september 1963 waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije voor de overgangsfase van de associatie (Aanvullend Protocol) in de weg aan een nationale regeling die eerst na de inwerkingtreding van deze bepaling is ingevoerd en voor de eerste toegang van een gezinslid van een Turkse staatsburger die de rechtspositie als neergelegd in artikel 41, lid 1, Aanvullend Protocol geniet, als voorwaarde stelt dat het gezinslid vóór de [Or. 2] toegang bewijst dat hij zich in eenvoudig Duits verstaanbaar kan maken?

2. Staat artikel 7, lid 2, eerste alinea, van richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PB L 251, blz. 12) in de weg aan de in de eerste vraag bedoelde nationale regeling?

Motivering

I. Feiten

Verzoekster, die in 1970 is geboren, vraagt een visum met het oog op hereniging met haar echtgenoot aan.

Verzoekster is sinds 2007 officieel gehuwd met Seydi Dogan, die in 1964 is geboren en net als haar Turk is. Hij kwam in 1998 als asielzoeker naar Duitsland

en huwde nog in hetzelfde jaar met een meer dan 17 jaar oudere Duitse, van wie hij in 2006 is gescheiden. Dit huwelijk is kinderloos gebleven. Sinds 2002 beschikt Dogan over een verblijfsvergunning, thans vestigingsvergunning. Verzoekster heeft reeds vóór het officiële huwelijk met Dogan een moslimhuwelijk met hem gesloten, waaruit in totaal 4 kinderen zijn geboren, tussen 1988 en 1993. Op 18 januari 2011 heeft verzoekster bij de Duitse ambassade te Ankara uitsluitend verzocht om een visum met het oog op hereniging met haar echtgenoot en met het oog op hereniging van ouders en kinderen voor in eerste instantie twee van haar kinderen. Zij verstrekke daartoe onder andere een getuigenis van het Goethe-instituut over een taaltest van het niveau A 1 die zij op 28 september 2010 had afgelegd en waarbij zij een voldoende (62 op 100) haalde. Voor het schriftelijke onderdeel van de test had zij 14,11 op 25. Volgens de vaststellingen van de Duitse ambassade heeft verzoekster, van wie vaststaat dat zij analfabeet is, in de test blindelings antwoorden aangekruist bij de verschillende antwoordmogelijkheden en dus „lotto gespeeld”. De voorgeformuleerde drie zinnen heeft zij volgens die vaststellingen uit het hoofd geleerd. Doordat niet was bewezen dat verzoekster kennis van het Duits had, heeft die ambassade de aanvraag dan ook afgewezen bij besluit van 23 maart 2011. Verzoekster is niet opgekomen tegen dit besluit, maar heeft op 26 juli 2011 bij dezelfde ambassade een nieuwe visumaanvraag voor haarzelf ingediend, dit keer alleen met het oog op gezinshereniging. Deze aanvraag is bij besluit van 31 oktober 2011 afgewezen. Op het hiertegen ingediende bezwaar van 15 november 2011 heeft de Duitse ambassade te Ankara het [Or. 3] aanvankelijke besluit nietig verklaard en het vervangen door het – ook afwijzende – besluit van 24 januari 2012 op grond dat verzoekster niet over de vereiste taalkennis beschikte omdat zij analfabeet is.

Daartegen heeft verzoekster op 21 februari 2012 beroep ingesteld. Zij is van mening dat zij over de vereiste taalkennis beschikt en dat het vereiste dat kennis van het Duits wordt bewezen hoe dan ook in strijd is met het associatierechtelijke verbod van verslechtering. Om aan te tonen dat zij toereikende bestaansmiddelen heeft, heeft verzoekster vervolgens de belastingaanslag van haar echtgenoot voor 2011 overgelegd, volgens welke zijn belastbaar jaarinkomen 31 450 EUR bedroeg. De echtgenoot heeft zijn inkomen gehaald uit zijn activiteit als zaakvoerder van een GmbH, waarvan hij de meerderheidsaandeelhouder is. Hij verricht deze activiteit nog steeds.

Verzoekster vordert:

dat het besluit van de Duitse ambassade te Ankara van 24 januari 2012 nietig wordt verklaard en verweerder wordt verplicht haar een visum met het oog op hereniging met haar echtgenoot te verlenen.

Verweerder vordert:

dat het beroep wordt verworpen.

II. Toepasselijke bepalingen

1. Nationaal recht

Of het aangevraagde visum moet worden verleend, moet worden uitgemaakt op basis van de volgende bepalingen van het Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Duitse wet van 30 juli 2004 betreffende het verblijf, de deelneming aan het arbeidsproces en de integratie van vreemdelingen in het bondsgebied, Aufenthaltsgesetz – AufenthG), in de versie voortvloeiend uit de bekendmaking van 25 februari 2008 (BGBl. I, blz. 162), laatstelijk gewijzigd bij artikel 2 van de wet van 21 januari 2013 (BGBl. I, blz. 86):

§ 1 Doel van de wet; Toepassingsgebied

[...]

(2) Deze wet is niet van toepassing op vreemdelingen

1. van wie de rechtspositie wordt geregeld door het Gesetz über die allgemeine Freizügigkeit von Unionsbürgern (Duitse wet inzake de algemene vrijheid van verkeer voor burgers van de Unie), tenzij deze wet anders bepaalt, [...]

§ 2 Definities

[...]

(8) Eenvoudige kennis van het Duits: taalniveau A 1 van [Or. 4] het gemeenschappelijke Europese referentiekader voor talen (Aanbevelingen van het Comité van Ministers van de Raad van Europa aan de lidstaten nr. R (98) 6 van 17 maart 1998 over het gemeenschappelijke Europese referentiekader voor talen – ERK).

§ 4 Vereiste van een verblijfstitel

(1) Vreemdelingen moeten voor de toegang tot en het verblijf op het grondgebied van de Bondsrepubliek over een verblijfstitel beschikken, tenzij het recht van de Europese Unie of een verordening anders bepaalt of een verblijfsrecht bestaat op grond van de Overeenkomst van 12 september 1963 waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije (omissis). De verblijfstitel kan de vorm aannemen van

1. een visum in de zin van § 6, leden 1, punt 1, en 3,

[...]

§ 6 Visum

[...]

(3) Voor een verblijf van lange duur is een visum voor het grondgebied van de Bondsrepubliek Duitsland (nationaal visum) vereist, dat vóór de binnenkomst wordt verleend. Het wordt verleend in overeenstemming met de voorschriften die gelden voor de verblijfsvergunning, de Europese blauwe kaart, de vestigingsvergunning en de permanente verblijfsvergunning-EG. [...]

§ 27 Beginsel van de gezinshereniging

(1) Ter bescherming van huwelijk en gezin overeenkomstig artikel 6 van het Grundgesetz (Duitse grondwet), wordt een verblijfsvergunning verleend met het oog op de totstandbrenging en de bescherming van het gezinsverband in de Bondsrepubliek voor buitenlandse gezinsleden (gezinshereniging).

[...]

§ 30 Hereniging van echtgenoten

(1) ¹ De echtgenoot van een vreemdeling wordt een verblijfsvergunning verleend wanneer

1. beide echtgenoten de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt,
2. de echtgenoot zich ten minste in eenvoudig Duits verstaanbaar kan maken, en
3. de vreemdeling
 - a) een vestigingsvergunning bezit, [...]

² Niettegenstaande punt 2 van de eerste volzin kan een verblijfsvergunning worden verleend wanneer

- a) de vreemdeling een verblijfstitel krachtens §§ 19 tot en met 21 [voor bepaalde beroepswerkzaamheden] bezit en het huwelijk reeds was gesloten toen hij zijn belangencentrum naar de Bondsrepubliek verplaatste [...]

³ Niettegenstaande punt 2 van de eerste volzin kan een verblijfsvergunning worden verleend wanneer

1. [...]

2. de echtgenoot wegens een lichamelijke, geestelijke of psychische ziekte of handicap niet in staat is aan te tonen dat hij/zij over eenvoudige kennis van het Duits beschikt,

[...]

§ 30, lid 1, eerste volzin, punt 2, AufenthG is ingevoegd bij het Gesetz zur Umsetzung aufenthalts- und asylrechtlicher Richtlinien der Europäischen Union (Duitse wet houdende omzetting van de richtlijnen van de Europese Unie betreffende het verblijfs- en asielrecht) van 19 augustus 2007 (BGBl. I, blz. 1970). [Or. 5] (omissis) De Bondsregering heeft deze regeling als volgt gemotiveerd (omissis):

De nieuw ingevoegde bepaling van punt 2 van de eerste volzin heeft betrekking op de in artikel 7, lid 2, van de gezinsherenigingsrichtlijn [richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PB L 251, blz. 12)] neergelegde mogelijkheid om aan de gezinshereniging van burgers uit derde landen de voorwaarde te verbinden dat zij aan integratievoorwaarden voldoen. Door de nieuwe regeling zullen de betrokkenen ertoe worden aangespoord om reeds vóór hun binnenkomst een eenvoudige kennis van het Duits te verwerven en daardoor hun integratie in de Bondsrepubliek te vergemakkelijken.

Schoonfamilies waarin pas geïmmigreerde slachtoffers van gedwongen huwelijken na hun binnenkomst terechtkomen, buiten het gebrek aan kennis van de Duitse taal opzettelijk of indirect uit om te voorkomen dat het slachtoffer een eigen sociaal leven leidt. De verplichting om na de binnenkomst integratiecursussen te volgen, is op zich niet even doeltreffend om dit probleem te verhelpen. Het kan enige tijd duren vooraleer met de cursus wordt begonnen en dus kennis van het Duits wordt verworven, en gedurende die tijd blijft het slachtoffer blootgesteld aan de dwang van de schoonfamilie. De verplichting om een integratiecursus te volgen, garandeert bovendien geen succes, terwijl de verplichting om vóór de binnenkomst kennis van de Duitse taal aan te tonen, resultaatgericht is en waarborgt dat de betrokkene daadwerkelijk basiskennis heeft. De regeling heeft voorts een veel sterkere preventieve werking dan de verplichting om na de binnenkomst een integratiecursus te volgen. Ontwikkelde mannen en vrouwen zijn in het gezinsbeeld van de betrokken groep minder aantrekkelijk omdat zij moeilijker „controleerbaar” zijn, wat net belangrijk is voor de personen die de dwang uitoefenen. Ook eenvoudige taalkennis houdt een dergelijke ontwikkeling in.

Tegen de achtergrond van de beschermde goederen – vrijheid om een huwelijk te sluiten en een levenswijze te kiezen, indirect seksuele zelfbeschikking en lichamelijke integriteit – is de inbreuk op het recht om het huwelijk te beleven, minder ernstig. De vrijheid om een huwelijk te

sluiten en te beleven is niet geraakt. Huwelijken kunnen zowel in het buitenland als onder gekwalificeerde voorwaarden in Duitsland worden gesloten. De aan immigranten gestelde eis dat zij bepaalde toegangsvoorwaarden vervullen, die steeds ertoe dienen om deelname aan het sociale leven in het gastland mogelijk te maken, is billijk, vooral omdat hierdoor veel hogere rechtsgoederen doeltreffend worden beschermd. Tegen deze achtergrond is ook de deelname aan cursussen in verderaf gelegen gebieden van het gastland billijk. Van iemand die de ernstige levensbeslissing neemt om duurzaam te immigreren naar een ander land, kan een voorbereiding op die stap worden verwacht, vooral omdat in het kader van de hereniging van echtgenoten in de regel de mogelijkheid bestaat zich tot de reeds in de Bondsrepubliek wonende echtgenoot te wenden. Bovendien wordt geen toereikende, maar slechts een eenvoudige kennis van het Duits vereist, dus enkel dat de immigrant zich ten minste rudimentair verstaanbaar kan maken in het gastland.

[Or. 6]

2. Unierecht

a) Artikel 41, lid 1, van het Aanvullend Protocol van 23 november 1970 bij de Overeenkomst van 12 september 1963 waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Economische Gemeenschap en Turkije voor de overgangsfase van de associatie (omissis) (Aanvullend Protocol) luidt:

De overeenkomstsluitende partijen voeren onderling geen nieuwe beperkingen in met betrekking tot de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten.

b) In richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PB L 251, blz. 12) (hierna: „gezinsherenigingsrichtlijn”) heet het:

Considerans

(2) Maatregelen op het gebied van gezinshereniging moeten in overeenstemming zijn met de verplichting om het gezin te beschermen en het gezinsleven te respecteren, die in veel internationale rechtsinstrumenten wordt opgelegd. In deze richtlijn worden de grondrechten en de beginselen in acht genomen die met name worden erkend in artikel 8 van het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. [...]

(11) Bij de uitoefening van het recht op gezinshereniging is het noodzakelijk dat de door de lidstaten erkende waarden en beginselen worden

geëerbiedigd, zulks met name met betrekking tot de rechten van vrouwen en kinderen [...]

(14) Gezinshereniging kan om gemotiveerde redenen worden geweigerd. Met name dient de persoon die in aanmerking wenst te komen voor gezinshereniging geen bedreiging te vormen voor de openbare orde en de binnenlandse veiligheid. [...]

Artikel 7

1. Bij de indiening van het verzoek tot gezinshereniging kan de betrokken lidstaat de persoon die het verzoek heeft ingediend, verzoeken het bewijs te leveren dat de gezinshereniger beschikt over:

a) huisvesting die in de betrokken regio als normaal beschouwd wordt voor een vergelijkbaar gezin en die voldoet aan de algemene normen inzake veiligheid en hygiëne welke in de betrokken lidstaat gelden;

b) een ziektekostenverzekering die voor hemzelf en zijn gezinsleden in de betrokken lidstaat alle risico's dekt die normaal voor de onderdanen van die lidstaat zijn gedekt;

c) stabiele en regelmatige inkomsten die volstaan om hemzelf en zijn gezinsleden te onderhouden, zonder een beroep te doen op het stelsel voor sociale bijstand van de betrokken lidstaat. De lidstaten beoordelen daartoe de aard en de regelmaat van deze inkomsten en kunnen rekening houden met de nationale minimumlonen en pensioenen, evenals met het aantal gezinsleden.

[Or. 7]

2. De lidstaten kunnen van onderdanen van derde landen verlangen dat zij overeenkomstig het nationale recht aan integratievoorwaarden voldoen.

De integratievoorwaarden als bedoeld in de vorige alinea kunnen ten aanzien van vluchtelingen/gezinsleden van vluchtelingen als bedoeld in artikel 12 alleen worden toegepast nadat de betrokken personen gezinshereniging is toegestaan.

III. Relevantie van de prejudiciële vragen voor de uitkomst van het geding

1. Om Duitsland binnen te komen teneinde er permanent met haar echtgenoot samen te leven, heeft verzoekster een nationaal visum nodig overeenkomstig § 4, lid 1, eerste volzin, AufenthG juncto artikel 1, lid 1, en bijlage I van verordening (EG) nr. 539/2001 van de Raad van 15 maart 2001 (PB L 81, blz. 1) en § 6, lid 3, AufenthG. Naar nationaal recht kan dat visum slechts worden verleend indien

verzoekster voldoet aan het taalvereiste van § 30, lid 1, eerste volzin, punt 2, AufenthG. Voor de uitkomst van het beroep is dus beslissend of deze bepaling verenigbaar is met de sub II.2 vermelde bepalingen. Indien dit niet het geval is, heeft verzoekster – die voldoet aan de overige voorwaarden om een visum te verkrijgen – recht op het aangevraagde visum. In het andere geval moet het beroep worden verworpen, aangezien verzoekster niet beschikt over de door het nationale recht verlangde eenvoudige kennis van het Duits.

a) Volgens de verwijzende rechter beschikt verzoekster niet over de verlangde eenvoudige kennis van het Duits, ook al heeft zij bij haar visumaanvraag een attest van het Goethe-instituut overgelegd dat zij een taaltest heeft afgelegd en daarbij 62 op 100 heeft gehaald. Vaststaat dat verzoekster analfabeet is, zodat zij in elk geval niet over de vereiste schriftelijke taalkennis beschikt. Het in voormelde bepaling neergelegde vereiste dat de aanvrager zich in eenvoudig Duits verstaanbaar kan maken, houdt volgens de definitie van de taalniveaus ook in dat de aanvrager basiskennis van de Duitse geschreven taal heeft (arrest Bundesverwaltungsgericht van 30 maart 2010 [omissis]). Een analfabeet als verzoekster beschikt uiteraard niet over dergelijke kennis. Deze kennis kan evenmin worden vervangen door het loutere uit het hoofd leren en het schriftelijk weergeven van drie zinnen op de taaltest.

b) Als analfabeet kan verzoekster evenmin aanvoeren dat zij vrijgesteld is van deze voorwaarde omdat zij een lichamelijke, geestelijke of psychische ziekte of handicap bezit op grond waarvan zij niet in staat is eenvoudige kennis van het Duits aan te tonen (§ 30, lid 1, derde volzin, punt 2, AufenthG). Niets wijst erop [Or. 8] dat verzoekster analfabeet is omdat zij een ziekte of handicap heeft; de moeilijkheden die alfabetisering op volwassen leeftijd algemeen meebrengt, volstaan niet om die uitzondering te kunnen aanvoeren (arresten Bundesverwaltungsgericht van 30 maart 2010 en 4 september 2012 [omissis]).

c) In casu kan evenmin van het vereiste van kennis van het Duits worden afgeweken op grond dat het onredelijk is. Weliswaar heeft het Bundesverwaltungsgericht in het geval van een hereniging met een Duitse echtgenoot geoordeeld dat een grondwetsconforme uitlegging vereist dat deze vóór de binnenkomst te vervullen eis niet wordt gesteld wanneer inspanningen om de taal te leren, in het concrete geval niet kunnen worden geleverd, niet billijk zijn of na een jaar niet succesvol zijn [arrest van 4 september 2012 (omissis)], maar dit arrest was gebaseerd op § 28, lid 1, vijfde volzin, AufenthG, volgens welke bepaling § 30, lid 1, eerste volzin, punt 2, AufenthG slechts van „overeenkomstige” toepassing is. Het Bundesverwaltungsgericht heeft er daartoe op gewezen dat de voorwaarden voor hereniging met een Duitse echtgenoot niet dezelfde zijn als de voorwaarden voor hereniging met een vreemdeling, aangezien het grondrecht van artikel 11 Grundgesetz (Duitse grondwet) Duitse staatsburgers – anders dan vreemdelingen – het recht verleent om in Duitsland te verblijven (omissis). Ook wanneer deze rechtspraak in casu wordt toegepast, blijkt niet en is niet aangevoerd dat de inspanningen van de thans 43-jarige verzoekster om de taal

te leren, niet konden worden geleverd, niet billijk waren of na een jaar niet succesvol waren.

2. Tot nu toe hebben de rechterlijke instanties van de Bondsrepubliek Duitsland geen bezwaar gemaakt tegen § 30, lid 1, eerste volzin, punt 2, AufenthG. In die zin was het Bundesverwaltungsgericht van oordeel dat geen sprake was van schending van artikel 41, lid 1, Aanvullend Protocol (arrest van 30 maart 2010). Het verklaarde dat de standstillbepaling een Turkse staatsburger geen zelfstandig verblijfsrecht verleent en niet in de bevoegdheden van de lidstaten treedt om de binnenkomst van Turkse staatsburgers op hun grondgebied te regelen (zie arrest Hof van 11 mei 2000, Savas, C-37/98, Jurispr. blz. I-02927, punt 58). Artikel 41, lid 1, Aanvullend Protocol staat volgens die rechter dus niet in de weg aan de toepassing van § 30, lid 1, eerste volzin, punt 2, AufenthG op Turkse staatsburgers, aangezien bij gezinshereniging wordt gestreefd naar een duurzaam verblijf in de Bondsrepubliek, waarop de vrijheid van vestiging en de vrijheid van dienstverrichting geen betrekking hebben. Het oordeelde ook dat het taalvereiste verenigbaar is met artikel 7, lid 2, van de gezinsherenigingsrichtlijn, aangezien sprake is van een „acte clair”. Het Bundesverfassungsgericht heeft beslist dat deze uitspraak [Or. 9] van het Bundesverwaltungsgericht niet in strijd is met het Duitse grondwettelijke recht (beslissing van 25 maart 2011 – 2 BvR 1413/11 – NVwZ 2011, 870). Deze beslissing bevat geen uiteenzetting over de verenigbaarheid met het recht van de Europese Unie.

3. De wijze waarop het recht ondertussen is ontwikkeld, doet echter twijfel ontstaan over de vraag of de huidige rechtspraak gehandhaafd kan blijven.

a) Artikel 41, lid 1, Aanvullend Protocol

In zijn na de uitspraak van het Bundesverwaltungsgericht van 30 maart 2010 gewezen arrest van 9 december 2010 (C-300/09, Toprak, Jurispr. blz. I-12845) heeft het Hof uitspraak gedaan over een Nederlandse regeling op basis waarvan een huwelijk pas na minimaal drie jaar recht gaf op een zelfstandig verblijfsrecht, terwijl vroeger slechts één jaar huwelijk was vereist. Het Hof heeft daarbij in het kader van artikel 13 van besluit nr. 1/80 vastgesteld dat een nieuwe nationale regeling die beperkender is dan de vorige regeling, die echter op haar beurt een vroegere regeling versoepelde, niet rechtstreeks bedoeld is voor buitenlandse werknemers, maar betrekking heeft op buitenlanders die gehuwd zijn met personen met een recht van verblijf voor onbepaalde tijd. Een dergelijke regeling kan echter wel gevolgen hebben voor Turkse werknemers, doordat zij de voorwaarden bevat voor verlening van een zelfstandige verblijfsvergunning zonder koppeling aan verblijf bij de echtgenoot (punten 41 en 42, waarbij het Gerecht in punt 45 verwijst naar het arrest van 21 oktober 2003 in de zaak Abatay, C-317/01, Jurispr. blz. I-12301, punt 82). Artikel 13 van besluit nr. 1/80 is dus ook van toepassing op regelingen die niet alleen de voorwaarden voor toegang van Turkse werknemers tot de arbeidsmarkt betreffen maar ook het recht van

buitenlandse echtgenoten op het gebied van gezinshereniging (punt 46). In deze beslissing heeft het Hof bovendien uitdrukkelijk gewezen op het feit dat de standstillbepaling van artikel 13 van besluit nr. 1/80 en die van artikel 41, lid 1, Aanvullend Protocol hetzelfde doel dienen (punt 52).

In de zaak Dereci (arrest van 15 november 2011, C-256/11, punt 94) heeft het Hof verklaard dat gelet op de onderling overeenstemmende uitlegging van artikel 41, lid 1, Aanvullend Protocol en van artikel 13 van besluit nr. 1/80 ten aanzien van het nagestreefde doel, moet worden geoordeeld dat de strekking van de standstillverplichting in die bepalingen naar analogie ook geldt voor alle nieuwe belemmeringen voor de uitoefening van de vrijheid van vestiging, de vrijheid van dienstverrichting [Or. 10] en het vrij verkeer van werknemers die een aanscherping inhouden van de op een bepaalde datum bestaande voorwaarden. Verzekerd moet echter worden dat de lidstaten zich niet verwijderden van het door de standstillbepalingen nagestreefde doel door terug te komen van bepalingen die zij na de inwerkingtreding van besluit nr. 1/80 of van het Aanvullend Protocol op hun grondgebied, hebben vastgesteld ten gunste van genoemde vrijheden van de Turkse staatsburgers.

Het taalvereiste is dus wel een ongeoorloofde „nieuwe beperking” indien artikel 41, lid 1, Aanvullend Protocol in strijd met de tot nu toe voorgestane rechtsopvatting niet alleen de rechtstreekse gevolgen voor de vrijheid van vestiging of de vrijheid van dienstverrichting omvat, maar ook de indirecte gevolgen. In een geval als het onderhavige kunnen dergelijke aan het taalvereiste verbonden indirecte gevolgen intreden wanneer het recht op vrijheid van vestiging van de gerechtigde wordt aangetast omdat hij niet duurzaam met zijn echtgenoot kan samenwonen op de bestaande woonplaats of zijn beslissing daarover daarvan kan afhangen. Een antwoord op de eerste prejudiciële vraag is dan ook noodzakelijk.

Evenwel is niet aan de orde of de bedoelde nationale regeling verenigbaar is met artikel 13 van besluit nr. 1/80, dat bepaalt dat de lidstaten van de Gemeenschap en Turkije geen nieuwe beperkingen mogen invoeren met betrekking tot de toegang tot de werkgelegenheid van werknemers en hun gezinsleden wier verblijf en arbeid op hun onderscheiden grondgebied legaal zijn. De echtgenoot van verzoekster is immers geen werknemer in de zin van dit artikel. De zaakvoerder van een vennootschap waarvan de enige aandeelhouder de zaakvoerder zelf is, oefent zijn activiteit niet uit in een situatie van ondergeschiktheid, zodat hij niet kan worden aangemerkt als werknemer maar wel als een persoon die een activiteit andere dan in loondienst in de zin van het Verdrag verricht (arrest Hof van 27 juni 1996, Asscher, C-107/94, Jurispr. blz. I-3089, punt 26). Aangezien de echtgenoot van verzoekster in elk geval de meerderheidsaandeelhouder van de vennootschap is, gelden deze grondbeginselen ook hier.

Tot slot is § 30, lid 1, eerste volzin, punt 2, AufenthG evenmin een nieuwe bepaling die op dezelfde wijze op Turkse staatsburgers van toepassing is als op

burgers van de Unie en dus niet in tegenspraak is met de standstillbepalingen wegens de regeling in artikel 59 Aanvullend Protocol (zie arrest Hof van 29 april 2010, Commissie/Nederland, C-92/07, Jurispr. blz. I-3683, punt 62). Integendeel, deze bepaling is overeenkomstig § 1, lid 2, punt 1, AufenthG niet van toepassing op vreemdelingen van wie de rechtspositie is geregeld in het Gesetz über die allgemeine Freizügigkeit von [Or. 11] Unionsbürgern (Duitse wet inzake de algemene vrijheid van verkeer voor burgers van de Unie; hierna: „FreizügG/EU”) (omissis) en een overeenkomstige toepassing is evenmin voorgeschreven door § 2, lid 4, tweede volzin, FreizügG/EU (inzake de visumplicht voor gezinsleden) of § 11 FreizügG/EU (toepassing van het Aufenthaltsgesetz).

b) Artikel 7, lid 2, van de gezinsherenigingsrichtlijn

Intussen heeft het Bundesverwaltungsgericht in een zaak waarin reeds ten gronde was geoordeeld en enkel nog over de procedurekosten moest worden beslist, verklaard [beslissing van 28 oktober 2011 (omissis)]:

Door de gewijzigde feitelijke omstandigheden had de visumaanvraag van de verzoeker thans – anders dan tot nu toe – kans op slagen. Aangezien de gezinshereniging daardoor viel binnen de werkingssfeer van richtlijn 2003/86/EG, had de vraag of het in § 30, lid 1, eerste volzin, punt 2, AufenthG neergelegde vereiste van eenvoudige kennis van het Duits gelet op de intussen gewijzigde opvatting van de Europese Commissie (zie opmerkingen van 4 mei 2011 in de zaak Imran, C-155/11 PPU) met artikel 7, lid 2, van de richtlijn verenigbaar is, ter beantwoording moeten worden voorgelegd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Het Verwaltungsgericht Berlin heeft daarentegen in zijn uitspraak van 18 juli 2012 (omissis) uitvoerig en volgens de verwijzende rechter overtuigend het standpunt verdedigd dat het taalvereiste verenigbaar is met de gezinsherenigingsrichtlijn. Gelet op de in zaak C-155/11 PPU, Imran, ingediende schriftelijke opmerkingen van de Europese Commissie van 4 mei 2011 is echter ook het antwoord op de tweede prejudiciële vraag in elk geval onduidelijk, zodat deze vraag noodzakelijk is.

IV. Tegen deze beslissing kan geen beroep worden ingesteld.